

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/81/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714204719
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2014:5714204719.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

N. H., nar.XX.XX.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, dieťa rodičov, matky G. H., M. H., nar.XX.X.XXXX, bytom U. Č.. XX a otca Y. X., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom R. Š. Č.. XXX, prechodne bytom R. Š. Č.. XX, v súčasnosti D. D. D. Ú. T. D. D. D. Ž., maloletá bytom ako matka v konaní o návrhu matky o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej takto

rozhodol:

Maloletá N. H., nar.XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke.

Otec je p o v i n n ý platiť na maloletú N. H., nar.XX.XX.XXXX výživné vo výške 75,- Eur mesačne od 1.4.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Nedoplatok na výživnom od 1.4.2014 do 30.11.2014 v celkovej výške 600,- Eur súd otcovi p o v o ľ u j e s p l á c a ť v splátkach po 20,-Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 8.4.2014 matka žiadala zveriť mal. N. do jej osobnej starostlivosti a otcovi uložiť povinnosť prispievať na výživu 150,- Eur mesačne počnúc od podania návrhu vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred do jej rúk a nedoplatok zaplatiť do dvoch mesiacov od dňa právoplatnosti rozsudku vzhľadom k tomu, že s otcom spolu nežijú a o výkone rodičovských práv a povinností sa nedohodli. Uviedla, že v máji 2013 s maloletou opustila spoločnú domácnosť z dôvodu dlhodobých názorových nezhôd a od tej doby sa o ňu stará výlučne ona. Otec na výživu ničím neprispieva, odmieta akýkoľvek styk, nejaví o ňu žiadny záujem.

Otec sa pojednávaní nezúčastnil. Prvú zásielku súdu obsahujúcu návrh, výzvu na vyjadrenie k návrhu, uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka a poučenie o právach a povinnostiach v súdnom konaní si

na adrese prechodného pobytu neprevzal v odbernej lehote a pošta ju vrátila (čl. 9). Neprevzatá zásielka s termínom pojednávania nariadeným na deň 15.10.2014 bola doručovaná cestou Obvodného oddelenia PZ Turčianske Teplice, ktoré do pojednávania neoznámilo prevzatie alebo neprevzatie zásielky. Nový termín pojednávania nariadený na deň 26.11.2014 si prevzal dňa 24.10.2014. Pojednávania sa nezúčastnil, lebo na základe príkazu na prijatie do väzby v konaní tunajšieho súdu sp.zn. 3T/167/2013 väzba začala dňa 19.11.2014, prokurátorka podala obžalobu pre prečin krádeže v spolupáchateľstve a samosudca vydal na neho aj európsky zatýkací rozkaz, o vydaní rozhodol Krajský súd v Českých Budějoviciach (čl. 42). Súd postupoval podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), vec prejednal a rozhodol bez prítomnosti otca, prihliadol na obsah spisu a vykonané dôkazy. Nerozhodnutie vo veci by, podľa názoru súdu, nebolo v súlade so záujmami maloletej, keď otec sa od mája 2013 žiadnym spôsobom nepodieľal na jej výchove a výžive, ktoré povinnosti uspokojuje len sama matka z rodičovského príspevku, ktorý naposledy dostane v decembri tohto roka.

Matka na pojednávaní zotrvala na návrhu v celom rozsahu. Má prisľúbenú prácu a ak sa nezamestná, bude musieť ísť na úrad práce. Má len základné vzdelanie, učila sa za kaderníčku, ale tretí ročník nedokončila. Finančne jej pomáha jej stará matka, ktorá ako dôchodkyňa pracuje ako opatrovatelka v Rakúsku.

Kolízny opatrovník sa pridržiaval písomne podanej správy, navrhol mal. N. zveriť do osobnej starostlivosti matke, ktorá sama už dlhšiu dobu túto zabezpečuje. Výšku výživného ponechal na zvážení súdu. S maloletou sa stretáva družka starého otca, zo strany matky otca nie je žiadny záujem.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka (čl. 29-30, 43-45), oboznámil sa s návrhom matky, so správou kolízneho opatrovníka zo sociálneho prieskumu v domácnosti matky zo dňa 6.10.2014 (čl. 28) a s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov. Na základe takto vykonaného dokazovania mal zistený a preukázaný nasledovný skutkový stav:

Rodičia mal. N. nie sú a nikdy neboli manželia, maloletá sa matke narodila ako slobodnej, slobodný je aj otec, otcovstvo uznal, v spoločnej domácnosti žili do mája 2013. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá z úradu práce rodičovský príspevok mesačne 203,20 Eur od 1.1.2014 a 199,60 Eur v roku 2013, naposledy bude vyplatený za november v decembri 2014. Poberá i prídavky na dieťa 23,52 Eur od 1.1.2014, 23,10 Eur v roku 2013,

22,54 Eur v roku 2012 a 22,01 Eur v roku 2011 (čl. 24, 38-41). Býva s maloletou v spoločnej domácnosti so svojou matkou N. H., ktorá je nezamestnaná a poberá z úradu práce dávky v hmotnej núdzi a sestra D. G., žiačka 8. triedy základnej školy, na ktorú otec platí výživné 33 Eur. Rodinný dom je vlastníctvom starej matky I. I.M., na výdavky prispieva 100 Eur. Mal. N. navštevuje od septembra 2014 Materskú školu v U., kde matka platí mesačne poplatky 10 Eur a stravu cca 21 Eur. Nemá žiadne zdravotné problémy a má len bežné výdavky dieťaťa v jej veku. Otec bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 7.3.2014 do 4.5.2014, evidencia bola ukončená z dôvodu nespokojenia, nedodržiavania termínu stretnutia. Pred zaradením bol od 23.5.2013 do 27.2.2014 vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany. Predtým bol v evidencii od 23.4.2013 do 27.5.2013, k ukončeniu tiež došlo pre nespokojenie, pre ktorú mu ani nebolo ponúknuté vhodné zamestnanie, nebol zaradený na vzdelávanie a prípravu pre trh práce a ani iné aktívne opatrenia trhu práce. Nepoberal žiadne dávky a príspevky (čl. 23, 25-27).

Matka nemá iné vyživovacie povinnosti, nevlastní žiadny majetok.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 65 ods. 2 Zákona o rodine súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia, zveril mal. N. do osobnej starostlivosti matke, otca zaviazal platením výživného mesačne 75 Eur od 1.4.2014 a splácaním vzniknutého nedoplatku od 1.4.2014 do 30.11.2014 vo výške 600 Eur v splátkach po 20 Eur, keď takéto výživné považoval za primerané a optimálne k odôvodneným potrebám maloletej a za také, ktorého platenie by bolo v možnostiach a schopnostiach otca, keby nebol vo väzbe. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia.

Z výpovede matky a kolízneho opatrovníka, tiež z jeho správy mal nepochybne preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, matka sa od mája 2013 sama stará o mal. N., prostredie u jej starej matky v rodinnom dome je pre výchovu a zabezpečenie zdravého vývoja priaznivé a vhodné, kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne rodičov a dieťaťa a zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický a duševný vývoj maloletého dieťaťa. Zohľadnil individuálne odôvodnené potreby maloletej,

ktoré sú dané jej nízkym vekom, uspokojovaním hlavne bežných potrieb, ako sú strava, ošatenie, obutie, hygienické potreby a hračky, pričom sa na nich podieľa aj štátna sociálna dávka vo forme prídavku na dieťa. Otec je aktuálne vo väzbe, predtým bol vo výkone trestu, dobrovoľne nezamestnaný pre opakované vyradenie z evidencie uchádzačov pre nespokojnosť. Správa sa a koná nezodpovedne, týmto nemôže byť poškodená jeho maloletá dcéra, lebo si svoju situáciu zavinil sám. Navyše od odchodu matky zo spoločnej domácnosti o ňu neprejavil absolútne žiadny záujem a ani finančne neprispel na jej výživu. Nemôže byť celá starostlivosť ponechaná len na matku a v prípade neplatenia výživného bude mať aspoň možnosť dostávať náhradné výživné.

Výživné určil od 1.4.2014, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh, keď vychádzal z toho, že výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé ho určiť od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, ide o maloleté dieťa a nie od dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťati. Potom pri takto upravenom výživnom vznikol otcovi nedoplatok 600 Eur, ktorý súd vypočítal sumou a mesiacmi, za ktoré vznikol - 75 Eur krát 8 mesiacov a umožnil mu ho splácať v splátkach po 20 Eur spolu s bežným výživným, bude ho splácať 30 mesiacov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).